

Thema: Amos vertelt hoe de Here het wil!

Preek van Ds. M. Biewenga (emeritus NGK Enschede)

Met invoeging gedeelte uit schets 2 Michanederland.nl van Wilkin van de Kamp

Tekst Amos 8: 4 – 6

Votum en Zegengroet:

Antwoordlied: **Ps 27:7**

Jezus volgen: Filipenzen 2:1 – 11 (basisbijbel)

Zingen: **Opw 705** (Toon mijn liefde)

Gebed:

Kindermoment:

Zingen: lied "Een boer uit Tekoa"

Schriftlezingen: Amos 5:4-6, 14-15, 21-24

Amos 7:10-17

Amos 8:4-6 (tekst)

Zingen: **Opw 769** (Bouw Uw koninkrijk)

Preek: Thema: Amos vertelt hoe de Here het wil

Amenlied: **Opw 805** (Maak ons hart onrustig)

Gebed:

Geloof belijden: **Opw 347** (ik geloof in God de Vader)

Collecte:

Slotzang: **GK 211** (wij knielen voor Uw zetel neer)

Zegen:

Geliefde gemeente van onze Here Jezus Christus,

Het zal maar gebeuren, gaat de deur van de kerk open,
komt er een man naar binnen, boerenkleren aan, overall ofzo en die gaat
me daar toch tekeer!

Dat we met mekaar vooral niet moeten denken dat God blij is met
onze kerkdiensten en met onze psalmen en opwekkingsliederen;

dat God er niks om geeft, als er niet naar leven;
als we het van maandag tot en met zaterdag niet in praktijk brengen.

Dan heeft het voor God niets. Hou het maar; Hij wil het niet.

Nou, zo gaat die man dan tekeer. Zie je het voor je?

En wij zouden elkaar aankijken en zeggen:

Wat een rare man is dat.

Wat onbeschoft om zo een kerk binnen te lopen.

Zou die man nou niet snappen dat dat niet kan?

Zijn we hier net bezig met een mooie kerkdienst - er is zelfs gebeden
om een ongestoorde dienst - en dan gebeurt er zoiets. En de ouderlingen
zouden naar de dominee kijken,
en de dominee keek naar de koster,
en uiteindelijk zouden we die man -
nou ja, wel een beetje in het netje natuurlijk,

maar we zouden hem toch met elkaar wel de kerk uitwerken.

En onder de koffie zouden we er over napraten; hoofdschuddend
natuurlijk,
maar stiekem ook wel een beetje nagenietend;
want het had toch ook wel wat; ja, het kan natuurlijk niet, maar voor
een keer zo'n verzetje: ach, heeft ook wel wat.
Broeders en zusters, ik snap dus best wat die Amasja deed, in Betel: die
man was priester, officieel aangesteld,
met een plechtige ceremonie en zo,
en alles precies zoals het hoorde;
ja, want je werd niet zomaar priester.

En Amasja stuurt een boodschap aan koning Jerobeam (Jerobeam de
tweede is dat, zo rond het jaar 750 voor Christus),
en hij beklagt zich over die rare man die daar tegenwoordig rondloopt
in de kerk in Betel;
hij is helemaal geen ouderling of diaken,
maar loopt intussen wel de gekste dingen te roepen in de kerk.

Koning, dat kan toch niet?
Waar blijven we, als we dit tolereren:
dat jan-en-alleman zomaar voor het vaderland weg gaat staan preken?
Dat wordt een warboel. Die man moet weg.
En Amasja zegt het ook, tegen Amos:
Man, hou je mond.
Dit is Betel, wij zijn een nette, fatsoenlijke kerk,
en daar moet zo'n boer op klompen niet doorheen gaan stampen.
Ga maar ergens anders optreden, Amos!
Als je dan zo nodig wilt preken,
dan doe je dat maar in Jeruzalem;
maar hier willen we dit soort toestanden niet in de kerk!?

Ja, Amos was inderdaad een boer.
Hij zegt het zelf:
Mensen, ik ben helemaal geen profeet,
ik heb geen theologie gestudeerd,
ik ben geen professional;
ik ben gewoon een veeboer en vijgeteler.

Maar God heeft me van achter m'n schapen vandaan geplukt; had van mij
niet hoeven hoor;
ik sta hier niet voor m'n eigen lol,
omdat ik zo nodig met m'n neus vooraan moet staan.
Mensen, God stuurt mij;
daarom sta ik hier en daarom moeten jullie luisteren!?
Broeders en zusters, dat is Amos: profeet tegen wil en dank; gestuurd
door de Almachtige zelf;
terwijl hij veel liever bij z'n schapen was gebleven.

Maar als God roept, dan moet je komen.

En dan spreek je de woorden, die God je opdraagt.
Ja, en dat liegt er dan niet om.
Ik kan me ook waarachtig wel voorstellen dat die mensen in Betel
er ontegenwoordig kwaad van werden.
In het algemeen kunnen mensen er al slecht tegen als er aanmerkingen
op ze gemaakt worden
-- dat willen wij niet, daar komen we tegen in opstand –
maar dat is wel helemaal zo als het gaat om onze godsdienstigheid.

Als iemand daar wat van zegt, dan is het niet best,
dan ontploffen we en dan zullen we je even goed duidelijk maken dat dit
dus niet doorgaat;
sorry, maar je houdt je grote mond; kom even!
Wil jij me vertellen dat mijn geloof niet deugt?
Nou, mooi niet dus!

Moet je hem nou horen, die zogenaamde profeet, die boer; hoor je wat
hij zegt? Dit zegt de HEER tegen Israël:
Zoek Mij en leef!
Ga niet naar Betel, kom niet in Gilgal, trek niet naar Berseba?.

Dat is toch niet te geloven Waar haal je het lef vandaan?
Zoek de Here, maar ga niet naar de Levensbron kerk,
en kom niet in de Goede herder kerk ?

Mensen, je zou zo'n man toch wat aandoen?
Als je de Here zoekt, dan moet je juist wil hier in de kerk zijn; want
wij dienen de Here; kom nou, wat doen we anders hier?
Of wou je soms zeggen dat dat allemaal niks voorstelt?
Ja, zegt Amos, in de ogen van de Here stelt het allemaal niks voor.

Weet je wat God zegt?
Ik heb een afkeer van jullie feesten, ik wijs ze af,
jullie samenkomsten verdraag ik niet.
Wat moet ik met jullie offers?
En bespaar me asjeblieft het geluid van jullie liederen.
De klank van jullie harpen en orgels en muziekgroepen
wil ik niet meer horen!?
Broeders en zusters, dat is niet niks.
Dat is om van te schrikken.

En waarom is de Here nou zo boos;
waarom zegt Hij zo radicaal Nee tegen die mensen,
en tegen hun godsdienstigheid?
Misschien denkt u: Nou, dat zal wel zijn omdat het ook een helemaal
foute kerk was, he, met dat gouden kalf.

Ja, want dat was dan toch maar in Betel:
daar stond één van die gouden kalveren die destijds die eerste
Jerobeam daar had neergezet.
Ja, dat is zo, daar stond inderdaad dat gouden kalf;

en dat was niet goed, dat wilde de Here niet
-- maar, dat is toch niet de reden waarom Amos er van de Here zo op in
moet hakken.

Het gaat nu om heel andere dingen; om dingen ook,
broeders en zusters, die veel dichterbij ons liggen.
Want kijk: als het alleen ging om dat gouden kalf,
dan konden wij ons daar makkelijk van af maken.
Want ja, wat we hier in de kerk ook hebben,
maar een gouden kalf zult u hier niet vinden;
die staan hooguit buiten, op straat.

Waarom is de Here zo boos?

Broeders en zusters, omdat hun vroomheid geen effect heeft op hun
leven.

Omdat ze een zootje maken van hun leven.

En dan zitten ze wel netjes op zondag in de kerk of nu met corona thuis te
kijken,

of ze gaan met prachtige offers enzo naar de tempel,

en ze vieren de feesten en weet ik wat niet al,

maar ondertussen -- moet u kijken, hoofdstuk 8 vers 4 tot 7:

Luister! Jullie buiten de arme mensen uit!

Ze kunnen amper leven!

Jullie denken: "Is het feest van de nieuwemaan al bijna afgelopen?"

Dan kunnen we weer graan gaan verkopen.

Is de heilige rustdag al bijna voorbij?

Dan kunnen we weer zaken gaan doen.

We gebruiken een te kleine maatbeker en verhogen de prijs. We
gebruiken valse gewichten.

Zo kunnen we arme mensen als slaven kopen.

We betalen voor ze met zilver of met een paar schoenen.

En we verkopen zelfs het graanafval als voedsel!"

als je er maar aan kunt verdienen,

dat is het enige dat telt voor jullie!

En nog zo iets -- vanmorgen niet gelezen,

maar hoofdstuk 2 vers 7, het laatste stukje van dat vers:

Een zoon en z'n vader komen bij hetzelfde meisje

en maken zo mijn heilige naam te schande.

Zo vader zo zoon: beide gaan ze naar dezelfde hoer.

Vandaag zou je zeggen: beide weten ze de sites op Internet wel te
vinden.

Broeders en zusters, waarom is God boos?

Omdat de Israëlieten er in het horizontale een gigantische puinhoop
van maken.

Omdat ze denken dat de Here wel tevreden over ze zal zijn als zij
maar netjes naar de kerk keuvelen.

Omdat ze denken dat ze dan verder rustig kunnen doen waar ze zelf zin
in hebben.

En dan komt Amos de kerk binnen, en dan zegt hij:
Doek de zaak maar op, sluit de vrome tent maar;
want dit doe je alleen voor jezelf; God is allang weg;
die bedankt voor dit soort schijnvertoningen.
Hij kijkt er dwars doorheen.
Weg ermee; hou er asjeblijft mee op!?

Gij zult de Here, uw God, liefhebben boven alles, en uw naaste als uzelf.
Aan deze twee geboden hangt de ganse wet en de profeten? Deze twee
geboden zijn de grondslag van alles wat er in de wet en de profeten staat.

En Johannes, de oude apostel, zegt het nog eens heel scherp: Als
iemand zegt:
Ik heb God lief, maar hij haat zijn broeder of zuster,
dan is hij een leugenaar.
Dat wil dus zeggen: de check of jij het echt meent dat je van God
houdt, zit hem in de vraag of je ook echt van je naaste houdt;
en je naaste, dat is niet degene die altijd applaudisseert bij alles wat jij
doet,

maar dat kan ook iemand zijn die verbazend lastig is,
en waar jij nogal eens mee overhoop ligt.
Juist dan kijkt God jou aan: Maak je het nou waar?
Wat doe je met de zwakken en met de armen in de samenleving,
wat doe je met de mensen die bescherming en hulp nodig hebben?
Wat doe je als christen, als mens,
in de sociale context van dit land en van deze wereld?

Nu hebben wij, broeders en zusters,
in ons type kerken vanouds wel wat argwaan tegen dit soort dingen.
Als het in de kerk soms ging over dingen als het sociale leven, over hoe
je omgaat met andere mensen,
en met de structuren van deze wereld,
dan was er in de regel al gauw iemand die het vernietigend
oordeel uitsprak: Dit is horizontalistisch.

En dat kan; jazeker.
Dat je als kerk eigenlijk niks meer weet te zeggen over de
verticale relatie, en je daarom maar beperkt tot het horizontale; het
evangelie van lief zijn voor elkaar.
Ja, dat kan.
Maar intussen zegt de bijbel wel degelijk ook wat over
sociale verhoudingen;
en over ons leven in deze wereld, met alles wat daarbij hoort.

God wijst jou op je naaste.
Dat is niet horizontalistisch, dat is bijbels; dat wil de Here.
Wij zijn daar denk ik ook wel eens te bang voor geweest.
Uit angst dat het geloof op zou gaan in alleen maar
medemenselijkheid, kwamen wij in het andere uiterste terecht:

orthodox in de leer, zeker -- maar tegelijk soms zo verbazend hard en liefdeloos in het omgaan met elkaar en met andere mensen.
En dan maak je je geloof ongeloofwaardig.
Dan doe je je naaste tekort, en je doet God verdriet.
Want God kijkt jou aan; jij bent verantwoordelijk -- niet alleen voor de zuiverheid van de leer van de kerk - dat ook - maar ook voor de arme en de zwakke, voor de dakloze en de asielzoeker, voor de gevangene en de vluchteling.

En als je vandaag hier in de kerk zit of thuis kijkt en luistert, maar je draait morgen je hoofd om voor die ander, dan komt Amos hier de kerk binnen, en dan rammelt hij je door elkaar.
Want geloven in God heeft consequenties voor heel je leven.

Broeders en zusters, De profeten uit het Oude Verbond moesten het volk Israël telkens weer ter verantwoording roepen. De mensen waren corrupt en buitten de zwakkeren uit. Amos was één van die profeten. Ik herhaal het nog eens!

Ondertus- sen offerden de mensen de vetste kalveren en zongen ze de prachtigste liederen. Daarom zei God tegen hen: 'Ik heb een afkeer van jullie feesten, Ik wijs ze af, jullie samenkomsten verdraag Ik niet. Ik schep geen behagen in de brand- en graanoffers die jullie Mij brengen; de vetgemeste beesten van jullie vredeoffers keur Ik geen blik waardig. Bespaar Mij het geluid van jullie liederen; de klank van jullie harpen wil Ik niet horen. Laat liever het recht stromen als water, en de gerechtigheid als een altijd voortvloeiende beek'

Ook wij zouden onze verantwoordelijkheid kunnen afkopen door een kindje te sponsoren of financieel bij te dragen aan het bestrijden van seks- trafficking .
Natuurlijk is dit een goede zaak.
Maar we eten er waarschijnlijk geen boterham minder om. Zegt God niet: 'Is dit niet het vasten dat Ik verkies.
Is het niet: je brood delen met de hongerige, onderdak bieden aan armen zonder huis, iemand kleden die naakt rondloopt, je bekommeren om je medemensen?

Dan breekt je licht door als de dageraad, je zult voorspoedig herstellen'(Jesaja 58: 7-8, NBV).
Het vasten dat God verkiest, is afzien van wat je zelf nodig hebt.
Het is niet moeilijk om vanuit je overvloed te geven.
Alleen als geven je iets kost, zal het harten van mensen raken en levens veranderen.
De bijbel noemt dit barmhartigheid: weggeven wat je zelf nodig hebt, zonder iets terug te verwachten.
Je deelt je laatste brood met de hongerige, je deelt je huis met de dakloze en je kleding met de arme.
Waar word jij onrustig van? Waar word jij boos over?

Wat doe je daartegen?

God roept je op om op te staan tegen het onrecht dichtbij en veraf. Oog te hebben voor de ander.

Er zijn zoveel mensen die het minder hebben dan jij. Niet alleen de mensen in Azië of Afrika, maar ook de alleenstaande vrouw uit de straat of dat stille meisje in je klas.

Je bent niet op deze aarde om jezelf gelukkig te maken.

Je bent hier om tot zegen te zijn. In Psalm 11 zegt David: 'De Here is rechtvaardig, Hij heeft rechtvaardige daden lief. De oprechten zullen zijn aangezicht aanschouwen' (Psalm 11: 7, HSV). Amen